

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

VÄLBEFINNANDET HOS BARN I ÅLDERN 1–3 I SKIFTOMSORGENS VARDAG

2/2, Att stödja barnets välbefinnande

Eija Salonen
Doktorand, PeM

Under videoföreläsningen funderar vi på

- På vilket sätt kan man i skiftomsorgens vardag främja de yngsta barnens välbefinnande?
 - Hurdana tidtabeller främjar barnets välbefinnande i vardagen?
 - På vilket sätt kan man stödja barnets ork när tidtabellerna belastar?
 - Hur kan man få barnets vardag att bli mer förutsägbar, bekant och trygg?

Tidtabeller som motsvarar barnets behov

- Tidtabeller som är i balans med barnets dygnsrytm samt behov av sömn och vila främjar barnets ork
 - Måttliga/korta dagar på daghemmet
 - Tillräckligt med lediga dagar och semester
 - Respekt för barnets sömn- och måltidsrytm när barnet kommer till och lämnar daghemmet
- **Viktigt:** Samarbete med vårdnadshavarna så att familjens helhetsituation beaktas

Vårdnadshavare berättar

- *”Vi lämnar inte Aapeli på dagis när han är trött eller hungrig, utan hellre kommer vi i god tid före sömnen eller efter mellanmålet.”*
- *”Våra barn har ofta korta dagar, vi försöker undvika långa vårddagar.”*

Att beakta barnets vakenhetsgrad

- Om tidtabellerna i vardagen belastar kan man stödja barnets ork
 - Genom att anpassa verksamheten på daghemmet till barnets vakenhetsgrad
 - Möjlighet att koppla av och vila under dagen på daghemmet
 - Genom att uppmärksamma det trötta barnet individuellt
 - Lyhördhet, diskussion, fysisk närhet och konkret hjälp i de vardagliga rutinerna
 - Genom att hjälpa barnet som kommer till daghemmet att gå med till exempel i leken
 - Beakta barnet, beskriva situationen i ord, stödja barnet i kommunikationen med de andra barnen

Barnskötare berättar

”Efter kvällsmålet gör vi någonting som är tillräckligt lugnt. Ofta sitter vi tillsammans på golvet och sjunger och läser ramsor.”

”I sovsalen brukar jag prata lite med varje barn och om någon gråter så tar jag hen i famnen.”

Att förutse vardagen

- När vårdtiderna är varierande bidrar följande faktorer till att vardagen känns mer bekant och förutsägbar för barnet
 - Regelbundna rutiner och gemensamma verksamhetsätt för alla
 - På daghemmet samt mellan hemmet och daghemmet
 - Den materiella miljön som är bekant för barnet
 - Gruppens egna utrymme samt barnets egna saker som till exempel egen klädhängare och sömnleksak
 - Personalen förklarar för barnet vad som kommer att hända härnäst
 - Med ord, med bilder, med fotografier
 - Stöd för att upprätthålla bestående relationer för växelverkan
 - Med hjälp av planeringen av arbetsturer

Lärare och barnskötare berättar

- *”Hos oss vet barnet att oberoende av vem av oss vuxna som är på plats så gäller samma regler.”*
- *”När barnet kommer till daghemmet så tittar vi på bilder för att se vem som är på plats.”*
- *”Hos oss gör vi en egen bildkalender för varje barn där vi sedan tittar hur barnets dag fortlöper och när mamma kommer och hämtar.”*
- *”Vi har en ordinarie skötare under kvällsturen. Barnen vet också att på kvällen är vi med Anneli.”*

Samarbetets betydelse

- Betydelsen av samarbete med vårdnadshavaren betonas i skiftomsorgen
 - Familjernas unika livssituationer
 - Professionellt förhållningssätt, öppen dialog, sensitivitet
 - Barnens individuella behov
 - Att dela information, flexibla verksamhetsätt

Lärare och barnskötare berättar

"Inom skiftomsorgen finns det väldigt olika familjer, och utmaningarna är därför också specifika för varje enskild familj. Det krävs samarbete och flexibla verksamhetssätt för att kunna beakta dem."

"En lösning passar inte för alla. Det är därför bra att diskutera med föräldrarna vad som är bäst för just deras barn."

"Allt kan man inte påverka. Trots det är det viktigt att tillsammans med barnets familj fundera vad som utgående från deras situation fungerar bäst för barnet."

Frågor att reflektera kring på lokal nivå

- Hurdana lösningar främjar på bästa sätt barnets helhetsmässiga välbefinnande på ert daghem?
 - På vilket sätt beaktas skiftomsorgens särdrag i den lokala planen och barnets plan för småbarnspedagogik?
 - Med hurdan planering av arbetsturer kan man stödja bestående relationer mellan barnen och personalen?
 - Hurdana sätt att samarbeta fungerar bra mellan personalen och föräldrarna?
 - Hur beaktas barnets vakenhetsgrad samt individuella behov som till exempel vila, sömn och närhet i verksamheten?

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Tack

Eija Salonen
Doktorand, PeM
eija.p.salonen@jyu.fi

